

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1944 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av väckt motion om åtgärder för ett bokföringsmässigt klarläggande av jordbrukets lönsamhet m. m.

(2:a avd.)

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 11, av herr *Andersson, Verner*, och herr *Persson* har hemställts, att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning av frågan om åtgärder för ett bokföringsmässigt klarläggande av jordbrukets lönsamhet samt om framläggande för riksdagen av det förslag, som av utredningen kan betingas.

I fråga om de skäl som anförts till stöd för detta yrkande hänvisas till motionen.

Frågan rörande lämpligaste sättet att åstadkomma ett representativt och tillförlitligt statistiskt material för bedömande av jordbrukets lönsamhet har under senare år helt naturligt varit föremål för åtskilligt intresse inom jordbrukarkretsar och jämväl dryftats i riksdagen. Med hänvisning bland annat till att den form, varunder de sedan år 1939 under lantbruksstyrelsens ledning med bidrag av statsmedel företagna jordbruksekonomiska undersökningarna bedreves, syntes lämpligare och mera ägnad att giva en riktig uppfattning om jordbrukets lönsamhet än de av motionärerna föreslagna åtgärderna har nämligen såväl 1941 som 1943 års riksdagar på hemställen av jordbruksutskottet avslagit motioner om anordnande av statliga försöksgårdar, vid vilkas drift pålitliga uppgifter förmenades kunna vinnas om de verkliga produktionskostnaderna för svenska jordbruksalster.

Utskottet.

Jämväl i avseende å den i förevarande motion föreslagna organisationen med bokföringsringar och kringresande bokföringsassistenter får utskottet uttala, att utskottet finner lämpligare att den nyssnämnda jordbruksekonomiska undersökningen fortsättes och i mån av behov ytterligare utvidgas och utbygges, så att det material som därigenom erhålles blir så allsidigt och representativt som möjligt. En förbättring därutinnan synes kunna uppnås, därest resultaten i större omfattning än hittills hänfördes till i produktionsavseende olika typer av jordbruk.

Vad slutligen beträffar den rådgivande verksamhet i fråga om bokföring i allmänhet, som motionärerna synbarligen tänkt sig skola kunna utövas

av de nyssnämnda assistenterna, vill utskottet i likhet med motionärerna framhålla värdet av en ur olika synpunkter tillförlitlig bokföring vid landets alla jordbruk. I detta sammanhang må emellertid erinras om att i riksstaten under nionde huvudtiteln finnes uppfört anslag till ordnad bokföring vid mindre jordbruk. Enligt vad utskottet erfarit ha vidare sedan en tid tillbaka av Sveriges lantbruksförbund anordnats korrespondenskurser i lantbruksbokföring, varigenom möjligheter synas ha öppnats för jordbrukare att utan större kostnad erhålla erforderlig hjälp i berörda frågor.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionen I: 11 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 februari 1944.

På jordbruksutskottet vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit
från första kammaren: herrar *Tjällgren, Carl Edmund Eriksson*, friherre *Beck-Friis, Näslund, Anderberg, Nils Olsson, Bondeson* och *Dahlström* samt
från andra kammaren: herrar *Andersson* i Löbbo, *Ericsson* i Sörsjön, *Mäler, Carlström, Gustafson* i Dädesjö, *Pettersson* i Rosta, *Andersson* i Hyssna och *Larsson* i Karlstad.
